

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Ministerie van
Infrastructuur en Milieu
Plesmanweg 1-6
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

Datum **17 APR. 2014**
Betreft Beslissing op uw Wob-verzoek over luchthaven Lelystad

Ons kenmerk
IENM/BSK-2014/91889

Bijlage(n)
2

Geachte heer

Op 13 februari 2014 heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) per brief om openbaarmaking gevraagd van documenten in het kader van luchthaven Lelystad. In deze brief geef ik u mijn beslissing op uw verzoek.

Procedure

De ontvangst van uw verzoek is op 17 februari 2014 bevestigd door het ministerie. Op 14 maart 2014 bent u er over geïnformeerd dat een beslissing op uw verzoek wordt verdaagd met ten hoogste vier weken (brief met kenmerk IENM/BSK-2014/63891). Ik heb op 31 maart 2014 met toepassing van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht om zienswijzen verzocht bij Schiphol, Arkefly en Corendon. Deze organisaties hebben in de periode 1 tot en met 4 april gereageerd op mijn verzoek. Deze reactie heb ik in mijn belangenafweging betrokken.

Beslissing

Ik heb besloten aan uw verzoek te voldoen met uitzondering van passages in documenten met bedrijfs- en fabricagegegevens en persoonsgegevens. De motivering treft u hierna aan onder het kopje Overwegingen.

Wettelijk kader

Op uw verzoek is de Wob van toepassing. Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Wob kan een ieder een verzoek om informatie, neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid, richten aan een bestuursorgaan. Uitgangspunt van de Wob is dat informatie openbaar is in het belang van een goede en democratische bestuursvoering.

Op grond van artikel 3, vijfde lid, van de Wob wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van deze wet. Deze bepalingen voorzien in een aantal uitzonderingen en beperkingen. De tekst van deze bepalingen treft u als bijlage 1 bij dit besluit aan.

Inhoud verzoek

In uw verzoek vraagt u de volgende documenten:

1. De documenten met betrekking op de interesse van marktpartijen voor Lelystad Airport;
2. De brief namens Steven van der Heijden(Arkefly) aan de Staatssecretaris over weigeren van verplaatsen naar Lelystad;
3. Alle correspondentie met luchtvaartmaatschappijen met betrekking tot het eventueel straks moeten verplaatsen naar Lelystad Airport;
4. De business case van Schiphol Airport voor Lelystad Airport;
5. Volledige kostenanalyse voor het gereedmaken van Lelystad Airport als overloop luchthaven.

Ministerie van
Infrastructuur en Milieu

Ons kenmerk
IENM/BSK-2014/91889

Beoordeling verzoek

Uit archiefonderzoek zijn meerdere documenten gekomen, die onder de reikwijdte van uw Wob-verzoek vallen. Een groot gedeelte van de documenten is in een eerder Wob-verzoek reeds openbaar gemaakt. Dit Wob-verzoek is op 12 december 2013 door het ministerie afgedaan. Aanvullend zijn uit het archiefonderzoek voor de periode 13 december 2013 – 13 februari 2014 zeven documenten gekomen die onder de reikwijdte van uw Wob-verzoek vallen.

Algemene overwegingen

Bij de beoordeling of documenten openbaar kunnen worden gemaakt, heb ik de volgende belangen in de beoordeling betrokken, die in de Wob bescherming hebben gekregen.

Persoonlijke levenssfeer (artikel 10, tweede lid, onder e, Wob)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft het verstrekken van informatie ingevolge de Wob achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer.

In documenten zijn vaak gegevens opgenomen van ambtenaren en van derden. Hoewel ambtenaren en andere bij de besluitvorming betrokken personen in hun beroepshalve functioneren als zodanig niet ten volle een beroep kunnen doen op de persoonlijke levenssfeer, geldt dit volgens de vaste rechtspraak wel voor gegevens als namen, telefoonnummers (werk en privé), e-mailadressen en handtekeningen en parafen van ambtenaren of personen van andere bij de besluitvorming betrokken organisaties. Namen en andere naar een persoon herleidbare gegevens zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken van dergelijke informatie verzetten. Van openbaarmaking van deze informatie wordt in beginsel afgezien indien het ambtenaren en derden betreft die niet uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden.

Een uitzondering hierop geldt voor namen van ambtenaren in besluiten die zij krachtens mandaat hebben ondertekend, omdat volgens de jurisprudentie deze ambtenaren in beginsel hebben te aanvaarden dat met deze bevoegdheid hun namen naar buiten komen.

Bij de informatie die in de documenten in dit geval in het geding zijn, weegt naar mijn oordeel de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen zwaarder dan het

algemene, publieke belang van openbaarheid van deze informatie. Ten overvloede merk ik op dat deze handelwijze in lijn is met de huidige jurisprudentie. Ik verwijs naar de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 juli 2007 (LJN: BA9807), van 19 december 2012 (LJN: BY6746) en van 12 juni 2013 (zaaknr. 201112236/1/A3).

Ministerie van
Infrastructuur en Milieu
Ons kenmerk
IENM/BSK-2014/91889

In alle documenten die geheel of gedeeltelijk openbaar worden gemaakt zijn daarom deze gegevens verwijderd om de hiervoor aangegeven redenen. U treft daar geen specificatie per document over aan.

Specifieke uitzonderingen en beperkingen

Met betrekking tot de door u gevraagde documenten zijn daarnaast de hierna genoemde specifieke uitzonderingen en beperkingen van de Wob van toepassing.

Bedrijfs- en fabricagegegevens (artikel 10, eerste lid, onder c, Wob)

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie ingevolge de Wob achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld.

Onder bedrijfs- en fabricagegegevens in deze zin moet blijkens bestendige jurisprudentie worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Ook financiële informatie kan hieronder vallen.

Het gaat in dit geval om stukken waarin concreet namen van luchtvaartmaatschappijen voorkomen. Bijvoorbeeld in stukken omtrent de marktinteresse in Lelystad. Deze gegevens zijn aan te merken als bedrijfsvertrouwelijke gegevens die vallen onder artikel 10, eerste lid, onder c, van de Wob. Deze namen zijn daarom weggelakt.

Overwegingen ten aanzien van de documenten

Ad 1. Interesse van marktpartijen voor Lelystad Airport

De documenten die gaan over de marktinteresse voor Lelystad Airport in de periode tot 13 december 2013 zijn reeds geheel of gedeeltelijk openbaar gemaakt in een ander Wob-verzoek. In de periode tussen 13 december 2013 – 13 februari 2014 is één document gewisseld tussen het ministerie en Schiphol. Dit document wordt gedeeltelijk openbaar gemaakt.

Ad 2. Brief Arkefly

Op 14 januari 2014 heeft de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu een brief ontvangen van Arkefly, waarin zij ondermeer aangeeft binnen de huidige randvoorwaarden (ontbreken nachtslots, beperkte baanlengte) geen mogelijkheden te zien om succesvol vanaf de luchthaven Lelystad te kunnen opereren. Deze brief wordt gedeeltelijk openbaar gemaakt.

Ad 3. Correspondentie met luchtvaartmaatschappijen over verplaatsing naar Lelystad Airport

De verplaatsing van luchtverkeer naar Lelystad Airport is primair een zaak van marktpartijen. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft daarom beperkte correspondentie met luchtvaartmaatschappijen over de verplaatsing. Er heeft in de periode tot en met 12 december 2013 correspondentie plaatsgevonden met Barin, Arkefly en Corendon. Deze correspondentie is reeds in een ander Wob-verzoek geheel of gedeeltelijk openbaar gemaakt. In de periode tussen 13 december 2013 – 13 februari 2014 heeft correspondentie plaatsgevonden tussen het ministerie en Arkefly en Corendon. Deze correspondentie wordt gedeeltelijk openbaar gemaakt. Tot slot worden ter informatie ook twee brieven van het ministerie aan Arkefly en Corendon aan u aangeboden. Deze vallen niet onder de reikwijdte van uw Wob-verzoek (omdat ze dateren van na 13 februari 2014), maar worden voor de volledigheid wel meegestuurd.

Ministerie van
Infrastructuur en Milieu
Ons kenmerk
IENM/BSK-2014/91889

Ad 4 en 5. Business case en kostenanalyse

Schiphol heeft in de periode waarop uw Wob-verzoek betrekking heeft geen definitieve businesscase en kostenanalyse voor Lelystad Airport opgeleverd. Deze documenten berusten derhalve niet bij het ministerie.

Inmiddels heeft Schiphol op 2 april 2014 een ondernemingsplan voor de ontwikkeling van luchthaven Lelystad aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu aangeboden. De Staatssecretaris heeft dit document vervolgens op 8 april 2014 aan de Tweede Kamer aangeboden. Dat document is daarmee openbaar.

Gelet op het bovenstaande wordt uw verzoek gehonoreerd met uitzondering van de passages in documenten met bedrijfs- en fabricagegegevens en persoonsgegevens. Over een groot deel van de documenten die onder uw verzoek vallen is reeds een besluit genomen in het kader van een eerder Wob-verzoek. De daarbij behorende documenten kunt u vinden op:

<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/wob-verzoeken/2013/12/12/besluit-wob-verzoek-rond-het-selectiviteitsbeleid-luchthaven-schiphol-en-luchthaven-lelystad.html>.

Een afschrift van de overige zeven documenten treft u conform artikel 7 van de Wob als bijlage aan.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
DE SECRETARIS-GEENERAAL,

drs. S. Riedstra

1
1

Voor nadere informatie over dit besluit kunt u terecht bij bovengenoemde contactpersoon.

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan een belanghebbende tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de Minister/de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, ter attentie van Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken, sector Algemeen Bestuurlijk-Juridische Zaken, postbus 20906, 2500 EX Den Haag.

Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en ten minste te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift zich richt (datum en nummer of kenmerk);
- d. een opgave van de redenen waarom men zich met het besluit niet kan verenigen.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2014/91889

Bijlage 1: Artikelen 10 en 11 van de Wet openbaarheid van bestuur.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.

5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.

6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.

7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.

8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.

4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
T.a.v. Hare excellentie mevrouw W.J. Mansveld
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Lijnden, 13 januari 2014

Hooggeachte mevrouw Mansveld,

Op de 18^e december 2013 zijn wij als toehoorder aanwezig geweest bij de behandeling van verschillende luchtvaartonderwerpen in het AO. Een van de behandelde onderwerpen was de ontwikkeling van de luchthaven Lelystad als overloop luchthaven voor Schiphol en de vermeende aantrekkelijkheid van Lelystad voor maatschappijen die nu vanaf Schiphol opereren.

Uit uw beantwoording op de gestelde vragen begrepen wij dat naar uw mening partijen die nu gebruik maken van Schiphol weliswaar aangeven dat opereren vanaf Lelystad onaantrekkelijk en zelfs onhaalbaar is, maar dat zij een commercieel spel spelen en de "kaarten dichtbij de borst houden" om hun onderhandelingspositie te verbeteren.

Deze wijze van het presenteren van onze door u ingevulde standpunten is voor ons, als één van de beoogde partijen die vanaf Lelystad zou moeten opereren, niet alleen incorrect maar ronduit zorgwekkend. Corendon herkent zich immers volstrekt niet in deze kenschets. Wij hebben de stellige indruk dat ook andere vanaf Schiphol opererende luchtvaartmaatschappijen zich niet herkennen in dit beeld. Indien geen van de partijen die nu op Schiphol opereren zinvol zijn werkgebied naar Lelystad kan verplaatsen, dringt de vraag zich op hoe Lelystad ooit kan gaan fungeren als overloop luchthaven van Schiphol. Als de marktinteresse in Lelystad, waar u eerder in een brief aan refereerde, niet komt van de partijen die nu op Schiphol opereren, kan tevens de vraag gesteld worden of de ontwikkeling van Lelystad niet ten doel heeft juist nieuwe toetreders in het Nederlandse luchtruim te accommoderen.

Bij herhaling hebben wij aangegeven dat Lelystad interessant zou kunnen zijn voor Corendon indien deze luchthaven qua openstellingstijden gelijk zou zijn aan Schiphol (dus ook over een nacht-regime zou beschikken) en in staat zou zijn ook grotere vliegtuigen dan regionale (narrow body) vliegtuigen te accommoderen. Er is ons echter vanuit I&M en de luchthaven Lelystad verzekerd dat dit niet gaat gebeuren.

Corendon Dutch Airlines B.V.
Singaporestraat 82
1175 RA Lijnden

Tel. +31(0)23-751 0655
Fax +31(0)23-751 0656
email: airlines@corendon.nl
www.corendonairlines.nl

KvK: Nr. 51027455
BTW: Nr. NL823056879.B.01
IBAN: NL77RABO03114943243
BIC/Swift code: RABONL2U

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
T.a.v. Hare Excellentie mevrouw W. Mansveld
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

cc: Luchtvaartwoordvoerders Tweede Kamer

Kenmerk
Betreft Luchthaven Lelystad
Telefoon
Fax
E-mail
Datum 14 januari 2014

ArkeFly
Postbus 75607
1118 ZR Schiphol-Tripport

Beechavenue 43
1119 RA Schiphol-Rijk

T +31(0)20 892 1400
F +31(0)20 892 1345
info@arkefly.nl
www.arkefly.nl

Kamer van Koophandel
nummer 27098512

ING Bank IBAN:
NL31 INGB 0659 8782 40
BIC: INGBNL2A

Hooggeachte mevrouw Mansveld,

Graag wilt luchtvaartmaatschappij ArkeFly u informeren over haar standpunten en haar handelen inzake de ontwikkeling van Luchthaven Lelystad. ArkeFly herkent zich niet in het beeld dat u tijdens het Algemeen Overleg d.d. 18 december 2013 heeft geschetst over de marktinteresse voor Luchthaven Lelystad. Middels deze brief geeft ArkeFly hierover haar standpunt, zodat u vanaf heden een genuanceerder beeld over de marktinteresse aan de Tweede Kamer kunt verstrekken.

ArkeFly is een volledig in TUI Nederland, de marktleider in de Nederlandse reisbranche, geïntegreerde luchtvaartmaatschappij. Dit betekent dat 95% van de vluchten die ArkeFly uitvoert ten behoeve van TUI zijn. Daardoor vallen de vluchten van ArkeFly volgens het selectiviteitsbeleid onder het 'leisuresegment' en is ArkeFly volgens uw beleid één van de belangrijkste partijen die in aanmerking komt om naar Luchthaven Lelystad te verplaatsen. Sinds het Aldersakkoord in 2008 staat het ontwikkelen van Luchthaven Lelystad voor leisureverkeer hoog op de politieke en bestuurlijke agenda. ArkeFly betreurt het dat we als beoogde marktpartij nimmer zijn uitgenodigd om over deze ontwikkeling (mee) te praten. Desondanks hebben wij sindsdien op diverse wijzen (gesprekken met uw ambtenaren, met politici, met de heer Alders en met Schiphol) laten weten dat ArkeFly met de huidige plannen geen mogelijkheden ziet om vanaf Luchthaven Lelystad te gaan opereren.

KPMG heeft met een impactanalyse berekend wat de gevolgen voor ArkeFly en TUI zijn indien een deel van -de ArkeFly-operatie naar Lelystad wordt verplaatst. Het ontbreken van nachtslots, de beperkte faciliteiten en met name de beperkte baanlengte waardoor ArkeFly zijn operatie moet splitsen, zullen zorgen voor een structureel verlies van tientallen miljoenen euro's per jaar. Reden van zo'n splitsing is dat ArkeFly's lange afstandstoestellen in geen geval vanaf Luchthaven Lelystad kunnen vliegen vanwege de beperkte baanlengte en andere noodzakelijke faciliteiten. Door het structurele verlies die zo'n operatie tot gevolg heeft, is dit voor ArkeFly en TUI dan ook geen optie aangezien het voortbestaan van onze organisatie hiermee in gevaar wordt gebracht.

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

ArkeFly
De Algemeen Directeur,
directie
Postbus 15607
1118ZR Schiphol-Tripport

Ministerie van
Infrastructuur en Milieu
Plesmanweg 1-6
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2014/20924

Datum 21 januari 2014
Betreft Luchthaven Lelystad

Beste heer

Ik heb uw brief inzake de Luchthaven Lelystad van 14 januari jl. in goede orde ontvangen. Voor wat betreft mijn inhoudelijke reactie wil ik verwijzen naar mijn antwoord op de vraag van Kamerlid de heer de Rouwe gesteld naar aanleiding van uw brief.

De betreffende passage uit mijn brief aan de Tweede Kamer van 16 januari 2014 is als bijlage bij deze brief opgenomen.

Inzake de gesprekken die door de exploitant met marktpartijen worden gevoerd wil ik benadrukken dat ik met betrekking tot de ontwikkeling van de regionale luchthavens Lelystad en Eindhoven en de uitwerking van de Aldersadviezen sterk hecht aan 'zorgvuldigheid', zowel met betrekking tot de inpassing op de grond, de inpassing in de lucht, maar zeker ook met betrekking tot de inpassing in de markt. Tijdens het AO op 18 december jl heb ik dit herhaalde malen aangegeven.

Zorgvuldigheid in deze betekent dat ieder zijn verantwoordelijkheid in acht neemt en hieraan invulling geeft. Het Rijk is niet verantwoordelijk voor het verkennen van de marktinteresse en voor de onderhandelingen met potentiële klanten in dit kader. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de luchthavenexploitant. Aan de Alderstafel Lelystad heeft Schiphol aangegeven dat zij voor de ontwikkeling van de Business Case naast de gesprekken die zij voeren met verschillende luchtvaartmaatschappijen in het leisure segment ook de passagiersinteresse nagaan voor reizen van en naar Lelystad.

Uw signaal zal ik doorgeven aan de luchthavenexploitant. Indien u over nadere gegevens en informatie beschikt die relevant is voor de Business Case verzoek ik u deze rechtstreeks aan de luchthavenexploitant ter beschikking te stellen.

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Corendon Dutch Airlines B.V.

Singaporestraat 82
1175RA Lijnden

Ministerie van
Infrastructuur en Milieu
Plesmanweg 1-6
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2014/22705

Datum 21 januari 2014
Betreft Luchthaven Lelystad

Beste heer

Ik heb uw brief inzake de Luchthaven Lelystad van 13 januari jl. In goede orde ontvangen. Voor wat betreft mijn inhoudelijke reactie wil ik verwijzen naar mijn antwoord op de vraag van Kamerlid de heer de Rouwe gesteld naar aanleiding van uw brief.

De betreffende passage uit mijn brief aan de Tweede Kamer van 16 januari 2014 is als bijlage bij deze brief opgenomen.

Inzake de gesprekken die door de exploitant met marktpartijen worden gevoerd wil ik benadrukken dat ik met betrekking tot de ontwikkeling van de regionale luchthavens Lelystad en Eindhoven en de uitwerking van de Aldersadviezen sterk hecht aan 'zorgvuldigheid', zowel met betrekking tot de inpassing op de grond, de inpassing in de lucht, maar zeker ook met betrekking tot de inpassing in de markt. Tijdens het AO op 18 december jl heb ik dit herhaalde malen aangegeven.

Zorgvuldigheid in deze betekent dat ieder zijn verantwoordelijkheid in acht neemt en hieraan invulling geeft. Het Rijk is niet verantwoordelijk voor het verkennen van de marktinteresse en voor de onderhandelingen met potentiële klanten in dit kader. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de luchthavenexploitant. Aan de Alderstafel Lelystad heeft Schiphol aangegeven dat zij voor de ontwikkeling van de Business Case naast de gesprekken die zij voeren met verschillende luchtvaartmaatschappijen in het leisure segment ook de passagiersinteresse nagaan voor reizen van en naar Lelystad.

Indien u over nadere gegevens en informatie beschikt die relevant is voor de Business Case verzoek ik u deze rechtstreeks aan de luchthavenexploitant ter beschikking te stellen. Ook zou ik u willen uitnodigen om te overwegen uw expertise al dan niet via de BARIN rechtstreeks in te brengen aan de Alderstafel en aan de selectiviteitsoverleggen.

U geeft aan dat de positie van Nederlandse luchtvaartmaatschappijen die actief zijn in het leisure segment of als point-to-point vervoerder niet of nauwelijks worden meegewogen bij de keuzes die worden voorgesteld vanuit ondermeer de

Bijlage: Passage brief aan de Tweede Kamer d.d. 16 januari 2014:

Ministerie van
Infrastructuur en Milieu

Vraag

Verzoek tot reactie op de brief van Arke van 14 januari jl. over marktinteresse in luchthaven Lelystad.

Datum
21 januari 2014

Ons kenmerk
IENM/BSK-2014/22705

"Op 14 januari jl heb ik een brief van Arkefly ontvangen waarin zij ondermeer aangeven binnen de huidige randvoorwaarden (ontbreken nachtslots, beperkte baanlengte) geen mogelijkheden te zien om succesvol vanaf de Luchthaven Lelystad te kunnen opereren. Een vergelijkbaar signaal heb ik onlangs ook van Corendon airlines ontvangen.

Vanuit het selectiviteitsbeleid is het Rijk primair verantwoordelijk voor het scheppen van de extra regionale luchthavencapaciteit, op basis van de Aldersadviezen Eindhoven en Lelystad. In deze adviezen zijn heldere kaders aangegeven, bijvoorbeeld over de openstellingstijden. Voor mij gelden deze kaders als uitgangspunt bij de ontwikkeling van de regionale luchthavens. Schiphol heeft zowel bij de totstandkoming van het Aldersadvies Lelystad en recent in de brief over de marktinteresse aangegeven *"dat uit de diverse gesprekken met luchtvaartmaatschappijen uit het leisure segment gebleken is dat er voldoende concrete interesse bestaat, die het doen van investeringen in de baanverlenging en bij behorende infrastructuur van Lelystad Airport rechtvaardigen."*

Vanuit het selectiviteitsbeleid is Schiphol primair verantwoordelijk voor het ontwikkelen van het stimuleringsbeleid, opdat een adequaat aanbod op de luchthaven Eindhoven en Lelystad het niet-mainportgebonden verkeer moet verleiden om op de regionale luchthavens operaties uit te voeren. Daarom voert Schiphol ook gesprekken met verschillende luchtvaartmaatschappijen uit het leisure-segment. Ik zal de signalen aan Schiphol doorgeven en de betreffende maatschappijen aanmoedigen deze signalen via BARIN in de daarvoor bestemde overleggen in te brengen, waaronder de Alderstafel Schiphol.

Op basis van de signalen die ik van de exploitant heb ontvangen, wacht ik de Business Case met vertrouwen af en heb ik er vertrouwen in dat ieder vanuit zijn eigen rol en positie invulling geeft aan zijn verantwoordelijkheid in de procedure om te komen tot een luchthavenbesluit."

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
T.a.v. Hare excellentie mevrouw W.J. Mansveld
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Lijnden, 3 februari 2014

Hooggeachte mevrouw Mansveld,

Dank voor uw brief van 21 januari jl. Ten aanzien van de inhoud van uw brief willen wij graag op enkele punten reageren. Deze punten zien op de verantwoordelijkheid voor en de doelstelling van de ontwikkeling van de luchthaven Lelystad, het selectiviteitsbeleid en de door u voorgestelde positie aan de Alders tafel.

Verantwoordelijkheid en doelstelling ontwikkeling Lelystad

In uw brief stelt u dat u primair verantwoordelijk bent voor het scheppen van de extra regionale luchthavencapaciteit en u niet verantwoordelijk bent voor het verkennen van de marktinteresse en voor onderhandelingen met potentiële klanten in dat kader. In het Aldersadvies Schiphol van 2008 is echter opgenomen dat het Rijk *"zich dient in te spannen zodat de verschuiving van niet mainport-gebonden verkeer naar regionale luchthavens mogelijk wordt door te faciliteren dat er – onder een aantal voorwaarden en binnen een aantal uitgangspunten – extra ruimte wordt gecreëerd op de betreffende regionale luchthavens."* Gegeven het feit dat de ontwikkeling van regionale luchthavencapaciteit niet los gezien kan worden de beoogde functie ervan (een verschuiving van niet mainport-gebonden verkeer) is ons inziens de Staatssecretaris integraal verantwoordelijk hiervoor, dus ook voor de uiteindelijke benutting van Lelystad en derhalve de verkenning van de marktinteresse.

Een voorbeeld van een voorwaarde van de marktpartijen voor de ontwikkeling van Lelystad is dat *"het huidige business model van de leisure maatschappijen er van uit gaat dat ook gedurende de nacht gevlogen kan worden"* (zie het voornoemde Alders advies en Advies Lelystad Airport). Het voorgaande is een duidelijke voorwaarde die tot het domein van de Staatsecretaris behoort.

Gelet op het voorgaande willen wij hierbij nogmaals uitdrukkelijk onze zorg uiten dat Lelystad ontwikkelt dreigt te worden voor een andere doelstelling dan 'overflow' van Schiphol, aangezien de voorwaarden – zoals ook genoemd in onze brief van 13 januari jl. – niet worden ingevuld.

Corendon Dutch Airlines B.V.
Singaporestraat 82
1175 RA Lijnden

Tel. +31(0)23-751 0655
Fax +31(0)23-751 0656
email: info@corendon.nl
www.corendonairlines.nl

KvK: Nr. 51027455
BTW: Nr. NL823056879.B.01
Rabo Iban: NL77 RABO 0314 9423 43
BIC/Swift: RABONL2U

Directie DGB Luchtvaart

Postbus 20904
2500 EX DEN HAAG

Telefoonnummer	Briefnummer	Bijlage	
	AR.2014.037		
Faxnummer	Behandeld door	Uw schrijven d d	Schiphol, 4 februari 2014

Betreft Lelystad Airport

Geachte heer

Naarmate de invulling van de agenda met betrekking tot Lelystad Airport vordert ontstaat er allerwege druk op het vroegtijdig vrijgeven van het businessplan en worden er allerlei verwachtingen met betrekking tot toepassing van selectiviteit uitgesproken.

Ik hecht er aan te melden dat Schiphol Group de beschikbare tijd om het businessplan op te stellen volledig wenst te benutten en dat een eerdere publicatie niet tot de mogelijkheden behoort.

Ik kan nu reeds melden dat in het businessplan geen namen van luchtvaartmaatschappijen zullen worden vermeld, het handelt hier immers om delicate commerciële informatie tussen marktpartijen.

Voor zover er gedachten ontstaan dat Schiphol een zodanige regie over de capaciteit kan voeren dat bepaalde maatschappijen geen toegang zouden kunnen verkrijgen hecht ik er aan te melden dat de capaciteitstoewijzing op Lelystad Airport conform de Europese regelgeving zal geschieden, die hiertoe geen praktische mogelijkheden biedt. Zelfs in het meest extreme geval waarbij een nieuwe maatschappij, bij afwezigheid van andere vragende partijen, alle beschikbare slots op de luchthaven zou claimen, kan dit hen niet worden ontzegd. Ik verwacht zeker dat nieuwe maatschappijen, die nu niet op Schiphol vliegen, zich zullen melden.

Uiteraard zal Schiphol, zoals reeds eerder gemeld, inzetten op een pull-beleid teneinde luchtvaartmaatschappijen uit segment 5 die nu op Schiphol opereren te bewegen om in de toekomst ook gebruik van Lelystad Airport te maken. Het blijft echter een keuze van deze maatschappijen zelf of ze gebruik willen maken van de geboden mogelijkheden. Indien zij er voor kiezen om dit niet te doen en voor uitbreiding van hun operatie gebruik te maken van nog beschikbare slots op Schiphol dan heeft de slotcoördinator, voor zover ik kan overzien, geen mogelijkheden om hen dit te ontzeggen.

De huidige polemiek spitst zich vooral toe op de maakbaarheid van selectiviteit en de weerstand die dit bij bepaalde luchtvaartmaatschappijen oproept. Hierbij zijn de openingstijden, en met name het ontbreken van nachtslots, een belangrijke overweging voor (leisure)maatschappijen die momenteel vanaf Schiphol opereren.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
T.a.v. Hare Excellentie mevrouw W. Mansveld
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Kenmerk CAM-14-B-002
Betreft Luchthaven Lelystad
Telefoon
Fax
E-mail
Datum 12 februari 2014

ArkeFly
Postbus 75607
1118 ZR Schiphol-Tripport

Hooggeachte mevrouw Mansveld,

Beechavenue 43
1119 RA Schiphol-Rijk

T +31(0)20 892 1400
F +31(0)20 892 1345
info@arkefly.nl
www.arkefly.nl

Kamer van Koophandel
nummer 27098512

ING Bank IBAN:
NL31 INGB 0659 8782 40
BIC: INGBNL2A

Dank voor uw brief van 21 januari 2014. Middels deze brief wil ArkeFly reageren op de uitspraken in uw brief.

Het is voor ArkeFly vanzelfsprekend om over de ontwikkeling van (regionale) luchthavens in Nederland mee te praten, aangezien ArkeFly jaarlijks zo'n 1.500.000 Nederlandse vakantiegangers vervoert en het regeringsbeleid er op is gericht deze passagiers zoveel mogelijk vanaf regionale velden te laten vliegen. Echter is onze bijdrage bij deze ontwikkeling lange tijd niet van toegevoegde waarde geacht. In tegenstelling tot wat u schrijft in uw brief d.d. 21 januari 2014 en uw uitspraken in de Tweede Kamer d.d. 23 januari is ArkeFly tot op heden nooit uitgenodigd voor de Alderstafel Lelystad (dan wel de Alderstafel Schiphol).

ArkeFly draagt graag bij aan de ontwikkeling van luchthavenbeleid, maar het moet dan op voorhand wel duidelijk zijn dat met onze inbreng iets kan worden gedaan. Het is ons inmiddels duidelijk geworden, door uitspraken van u, uw Ministerie en de heer Alders, dat de afspraken en operationele randvoorwaarden uit het Aldersakkoord met betrekking tot de ontwikkeling van vliegveld Lelystad niet meer ter discussie staan. Het lijkt er op dat er een luchthaven komt welke niet geschikt is voor het doel waarvoor het wordt ontwikkeld: leisureluchtvaart. Om die reden ziet ArkeFly er anno 2014 dan ook geen heil in om aan te schuiven aan de Alderstafel Lelystad, mochten we daarvoor alsnog worden uitgenodigd. Indien u inmiddels ruimte ziet binnen de geschetste operationele voorwaarden, dan horen we dit graag van u.

Ons standpunt ten aanzien van de ontwikkeling van luchthaven Lelystad is altijd geweest: "doe het goed of niet" en ArkeFly heeft haar expertise –net als bijvoorbeeld BARIN en andere airlines– meermaals gedeeld met

ArkeFly is een handelsnaam van TUI Airlines Nederland B.V., een 100% dochter van TUI Nederland Holding N.V.

World of TUI

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Arkefly
De Directeur External Affairs & Development TUI
Nederland,
De heer
Postbus 7560 /
1118ZR Schiphol-Tripport

Ministerie van
Infrastructuur en Milieu
Plasmanweg 1-6
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2014/79509

Uw kenmerk
CAM-4-B-002

Datum 24 maart 2014
Betreft Luchthaven Lelystad

Geachte heer

De beantwoording van uw brief van 12 februari 2014, kenmerk CAM-4-B-002, heeft meer tijd in beslag genomen dan voorzien. Dit omdat de ontwikkelingen rondom het dossier Lelystad en specifiek het vraagstuk van de marktinteresse, mede door uw brief en de debatten in de Tweede Kamer hierover, in een stroomversnelling zijn geraakt.

Binnenkort verwacht ik de definitieve aanvraag voor een luchthavenbesluit voor Lelystad te ontvangen van de luchthavenexploitant. Onderdeel van deze aanvraag is een Business Case.

Ik kan u melden dat uw signalen, en vergelijkbare signalen die ik van Corendon heb ontvangen, zullen worden meegewogen in de beoordeling van de Business Case. In dit kader zal op korte termijn een bespreking met u worden belegd. Doel van deze bespreking is om met u nader in te gaan op de door u gesignaleerde (on-)mogelijkheden voor leisure vliegmaatschappijen om vanaf Lelystad Airport te opereren.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

namens de
DIRECTEUR LUCHTVAART,

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Corendon Dutch Airlines B.V.
De heer COO
Singaporestraat 82
1175RA Lijnden

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**
Plesmanweg 1-6
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2014/79510

Uw kenmerk
Brief 3 februari 2014

Datum 24 maart 2014
Betreft Luchthaven Lelystad

Geacht

De beantwoording van uw brief van 3 februari 2014 heeft meer tijd in beslag genomen dan voorzien. Dit omdat de ontwikkelingen rondom het dossier Lelystad en specifiek het vraagstuk van de marktinteresse, mede door uw brief en door de debatten in de Tweede Kamer hierover, in een stroomversnelling zijn geraakt.

Voor de volledigheid stuur ik u ter kennisgeving mijn brief van 19 maart 2014 aan de voorzitter van de Tweede Kamer met mijn antwoorden op een vijftal vragen over de marktinteresse in Lelystad Airport.

Binnenkort verwacht ik de definitieve aanvraag voor een luchthavenbesluit voor Lelystad te ontvangen van de luchthavenexploitant. Onderdeel van deze aanvraag is een Business Case.

Ik kan u melden dat uw signalen, en vergelijkbare signalen die ik van Arkefly heb ontvangen, zullen worden meegewogen in de beoordeling van de Business Case. In dit kader zal op korte termijn een bespreking met u worden belegd. Doel van deze bespreking is om met u nader in te gaan op de door u gesignaleerde (on-) mogelijkheden voor leisure vliegmaatschappijen om vanaf Lelystad Airport te opereren.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

namens deze,
DE DIRECTEUR LUCHTVAART

